

Energinet
Tonne Kjærsvvej 65
7000 Fredericia

Landskab og Skov
J.nr. 2019 - 5849
Ref. JAHKN
Den 26. maj 2020

Att.: Brian Kastbjerg Petersen

Sendt pr. mail til btp@energinet.dk og info@energinet.dk

Afgørelse om at vedligeholdelse af to 150 kV-luftledninger på strækningen mellem Trige og Mesballe ikke er omfattet af krav om miljøvurdering

Energinet har den 7. oktober 2019 fremsendt en ansøgning om vedligeholdelse af to 150 kV-luftledninger på strækningen mellem Trige og Mesballe. Miljøstyrelsen har modtaget jeres ansøgning via Syddjurs Kommune den 13. december og via Aarhus Kommune den 18. december 2019. Projektet omfatter vedligeholdelse af et bestående anlæg, idet nogle af anlæggets komponenter er udtjente, og derfor skal udskiftes eller repareres for at sikre anlæggets fortsatte drift. Anlægget har været i drift i ca. 55 år.

I forbindelse med vedligeholdelse af strækningen fastholdes linjeføringen i det nuværende trace, og samtlige master bliver stående på den nuværende placering. Den resterende levetid for fasestråden og galvaniseringen på masterne er meget begrænset. Endvidere er isolatorer, armaturdele og fundamenter modne til renovering pga. alder. De eksisterende fundamenter renoveres, fasestråde og jordtråde udskiftes med nye af samme type, isolatorer og armaturer udskiftes til komponenter efter gældende Energinet-standard, og masterne skiftes til nye af samme type, dimensioner og udseende.

Afgørelse

Miljøstyrelsen har på baggrund af en screening vurderet, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering. Afgørelsen er truffet efter § 21 i miljøvurderingsloven¹.

Afgørelsen er ikke en tilladelse, men alene en afgørelse om, at projektet ikke skal gennemgå en miljøvurderingsproces. Bygherre har ansvar for at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet.

Der er i forbindelse med behandlingen af sagen modtaget supplerende oplysninger herunder præciseringer af projektets formål og omfang. De seneste supplerende oplysninger er modtaget den 2. marts 2020. De supplerende oplysninger er indarbejdet i de relevante afsnit i nærværende afgørelse, ligesom de er inddraget i det samlede grundlag herfor. Screeningen er gennemført med udgangspunkt i det

¹ LBK nr. 1225 af 25/10/2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

projekt, som er beskrevet i ansøgningen og på baggrund af de miljømæssige forudsætninger, som er gældende på screeningstidspunktet.

Hvis projektet ændres, er bygherre forpligtet til at ansøge igen med henblik på at få afgjort om ændringen er omfattet af krav om miljøvurdering.

Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, jf. miljøvurderingslovens § 39.

Sagens oplysninger

Ansøgningen er indgivet i henhold til § 18 i miljøvurderingsloven. Ansøgningen er fremsendt til Miljøstyrelsen, som varetager kommunalbestyrelsens opgaver og beføjelser for projekter, jf. §3, stk. 1, nr. 2 i miljøvurderingsbekendtgørelsen², da Energinet er bygherre. Bygherres ansøgning er vedlagt som bilag A, mens relevante bilag til ansøgningen udgør bilag 1- 3 og 5.

Projektet er omfattet af bilag 2, punkt 13a i miljøvurderingsloven: ”*Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1).*”

Miljøstyrelsen vurderer på det foreliggende grundlag, at projektet er at betragte som ændring af et allerede godkendt/udført projekt, og at det derfor er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, pkt. 13 a. Det er dermed Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke er tale om et projekt med karakter af nyanlæg. EU-Kommissionens fortolkning af reglerne indebærer, at endog meget omfattende vedligeholdelses- og genoprettelsesprojekter kan foretages uden at de af den grund skal betragtes som et projekt med karakter af nyanlæg. Der er i den forbindelse lagt vægt på, at projektet ikke medfører tilføjelser til eller udvidelser af det oprindelige projekt eller brug af nye materialer med anden miljøpåvirkning end den nuværende. Projektet indebærer således udelukkende nedrivning af eksisterende strukturer, og genetablering af disse med nye komponenter af samme type og sammenlignelige materialer. Der er desuden ved vurderingen lagt vægt på, at der ikke er tale om anlæg, der har været taget ud af drift inden renoveringen. Desuden foreligger der ikke oplysninger om, at det arbejde, der er påkrævet for at foretage vedligeholdelsen/renoveringen i sig selv vil medføre usædvanlige gener.

I forbindelse med høring har Syddjurs- og Aarhus kommuner gjort bekendt, at de ikke er enige i Miljøstyrelsens vurdering af projektets indplacering på bilag 2 punkt 13a jf. miljøvurderingsloven. På den baggrund kan nævnte kommuner ikke tilslutte sig dele af de vurderinger, der fremgår af nærværende afgørelse. Det vedrører især vurdering af projektets landskabelige påvirkning, jf. afsnit herom.

² BEK nr. 913 af 30/08/2019 om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Projektbeskrivelse

Renoveringen omfatter de eksisterende 150 kV-luftledninger Mesballe-Trige 1 (TRI-MES1) fra 1963 (ca. 20 km), og strækningen Mesballe-Trige 2 (TRI-MES2) fra 1967 (ca. 25 km). Projektet ligger i Syddjurs og Aarhus kommuner og omfatter alene vedligeholdelse. Der er således ikke tale om, at luftledningsanlægget er blevet overflødiggjort eller skal forstærkes for at understøtte et ændret behov for transmission af el. Deraf følger at projektet ikke handler om, at anlægget skal ”rives ned” og/eller erstattes af nyt. Der ændres ikke ved anlæggets drift, idet overføringskapaciteten er uændret.

På de to 150 kV-forbindelser mellem Mesballe og Trige er restlevetiden for fasestråden og galvaniseringen yderst begrænset. Endvidere er isolatorer, armaturdele og fundamenter modne til renovering pga. alder.

Der forefindes servitut for luftledningerne, som giver Energinet adgang til at servicere og vedligeholde anlægget. Arealanvendelsen og det servitutbelagte areal er uændret efter projektets gennemførelse. Det fremtidige samlede bebyggede og befæstede areal er uændret. Der vil ikke blive befæstet nye arealer ifm. projektet.

Vedligeholdelsens omfang

Master og placering

I forbindelse med vedligeholdelse af strækningen Mesballe-Trige fastholdes linjeføringen i det nuværende trace, og samtlige master bliver stående i deres nuværende placering. Udskiftede master monteres på de eksisterende fundamenter, når fundamenterne ud fra en konkret vurdering er repareret for frostskafer eller lignende. Masternes design fastholdes, og der sker ingen ændringer i masternes højde. Masterne har vist sig at være i en generelt dårlig tilstand og skal alle udskiftes.

Jordtråde og komponenter

Faselederne udskiftes med nye faseledere. Som led i den teknologiske udvikling udskiftes glasisolatorerne med komposit-isolatorer. Renoveringsarbejdet består af tre arbejdsgange: renovering af fundamenter, udskiftning af master og udskiftning af leder (fasestråd og jordtråd). Anlægsarbejdet er beskrevet i fakta-arket, som er vedlagt Energinets ansøgning, bilag 1.

Lus

I hele anlægsperioden etableres en såkaldt lus mellem de to luftledningsstrækninger. En lus er en midlertidig tråd-forbindelse, der muliggør at strømmen kan sendes fra den ene forbindelse til den anden. Lusen etableres som en del af beredskabsplanen, sådan at Djursland kan forsynes med strøm, såfremt der opstår en fejl i renoveringsperioden.

Anlægsperiode

Den samlede anlægsperiode er på omkring 11 måneder. Anlægsarbejdet starter i vest, og der arbejdes på delstrækninger af ca. 5 km længde. Arbejdet initieres med udskiftning af master og isolatorer. Så trækkes nye tråde, der reguleres op til rette højde. Arbejdsperioden på hver delstrækning er ca. 4-7 uger alt efter arbejdets omfang. Derefter fortsættes arbejdet på næste delstrækning.

Adgangsveje

For at komme ind til masterne skal der etableres en midlertidig adgang til transport af materialer og entreprenørmaskiner. Adgang sikres via allerede etablerede

spøjtespor eller hen over arealer i omdrift. Køreplader benyttes efter behov, og, hvor de udlægges i 3-5 meters bredde. Kørsel igennem vådområder og beskyttet natur vil ligeledes som udgangspunkt ske på køreplader, således at den fysiske påvirkning af vegetation og jordbund minimeres. Der vil blive udlagt køreplader på arbejdspladserne, så maskinerne ikke synker ned i jordbunden.

Oplagspladser

Der etableres en midlertidig bygge-/oplagsplads af ca. 9.500 m², placeret på adressen Grimsbrovej 20, Todbjerg, 8530 Hjortshøj, for oplag af master, køreplader, kabel/leder, entreprenørmaskiner og byggepladshegn.

Arbejdsarealer

Der etableres en række midlertidige arbejdsarealer. Arbejdsarealerne anlægges bl.a. ved hver mast og anvendes til renovering af fundamenter, midlertidige køreveje og opstilling af kabeltromler og spil. Der udlægges køreplader på et areal på ca. 300 m² ved hver mast. Desuden er der brug for en vendeplads på ca. 15 x 20 m (300 m²), hvor kørevejen starter ved offentlig vej. Der etableres endvidere et antal spil- og tromlepladser ca. 1500 m², som placeres imellem to master for hver etape af trådtrækningen. Renovering af masterne kræver et midlertidigt arbejdsareal ved hver enkelt mast. Arbejdsareal: Ca. 1500 m². Der skal på hvert arbejdsareal være plads til to master på samme tid. Hertil skal lægges adgang via kørespor fra offentlig vej.

Affald

Anlægget transmitterer udelukkende strøm, og der vil ikke genereres affald, der skal håndteres i driftsfasen ud over, når anlægget eller dele heraf skal udskiftes. Luftledningsanlægget vurderes at have en levetid på minimum 40 år efter renoveringen.

Udtjente komponenter vil blive bortskaffet i henhold til gældende regler på udskiftningstidspunktet. Der vil være begrænset mængde andet byggeaffald og overskudsjord. Affaldet består af de nedtagne master, tråd og glas-isolatorer samt mindre mængder armeret beton fra de af fundamenterne der renoveres. Der genereres ikke spildevand. Afledning af regnvand sker ved nedsivning.

Begrundelse

Miljøstyrelsen har på baggrund af ansøgningsmaterialet vurderet, at projektet ikke vil medføre en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor ikke kræver udarbejdelse af en miljøvurdering. Dette er uddybet og begrundet nedenfor.

Støv, støj og vibrationer, lys, luft og lugt

Ansøger har oplyst, at anlægsarbejdet vil blive udført inden for normal arbejdstid, og det forventes derfor ikke at give anledning til væsentlige støv-, støj- eller vibrationsgener. Renoveringsarbejdet strækker sig over ca. 11 måneder. Støv- og støjgener i forbindelse med renoveringen vurderes at være af midlertidig karakter da, arbejdet på en delstrækning på 5 km forventes at tage ca. 4-7 uger alt efter arbejdets omfang. I anlægsperioden kan der specielt i tørre perioder forekomme lokal støvudbredelse på og omkring arbejdsbæltet på markerne ved udskiftning af luftledninger primært som følge af maskinkørsel på jordveje.

Bygherre oplyser, at arbejdet vil blive tilrettelagt, så støvgener minimeres, bl.a. ved at sprinkle i tørreperioder, hvis der er ud fra en konkret vurdering vurderes at være behov for det ved bymæssig bebyggelse og rekreative områder. I driftsfasen er der ingen støvgener fra anlægget. Miljøstyrelsen, vurderer at anlægsaktiviteterne ikke vil medføre væsentlige gener for omkringboende. Eventuel støvpåvirkning i forbindelse med renoveringen vil være lokal og af midlertidig karakter.

De væsentligste støjpåvirkninger vil være fra kørende materiel, der lejlighedsvist (ved forbikørsler og lign.) evt. vil overskride støjgrænserne for bolig i det åbne land. Bygherre oplyser at der vil være fokus på at nedbringe gener mest muligt ved f.eks. at undgå tomgangskørsel. Støjen fra aktiviteterne vurderes ikke at medføre væsentlige støjgener i omgivelserne, da anlægsarbejdet vil foregå inden for normal arbejdstid og vurderes at være af midlertidig karakter.

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, af evt. gener fra anlægsarbejdet vurderes i nærværende sag at være et tilsynsanklagende, der henhører under Aarhus- og Syddjurs kommuner. Anlægsarbejdet skal 14 dage forud for påbegyndelse anmeldes til Aarhus- og Syddjurs Kommune, jf. miljøaktivitetsbekendtgørelsen³. Dermed har kommunerne mulighed for at stille de nødvendige vilkår til begrænsning af støjgener fra projektet. Der vil ikke være støv- eller støjgener i driftsfasen.

Evt. lyspåvirkning af omkringliggende arealer i anlægsperioden vurderes at være af midlertidig karakter og ikke til væsentlig gene for omkringboende. Som udgangspunkt arbejdes der inden for normal arbejdstid og ikke i aften- og nattetimerne. Der kan blive behov for lejlighedsvis brug af arbejdslys inden for normal arbejdstid i den mørke periode. Der er ikke behov for belysning i driftsfasen.

Under anlægsarbejdet vil der ske emission af udstødningsgasser fra maskiner til arbejdets udførelse. Emissionen forventes at blive i et begrænset omfang og varighed. Projektet vurderes ikke at være behæftet med emission af lugt til omgivelserne i hverken anlægs- eller driftsfasen.

På baggrund af ovenstående vurderes projektet ikke at være til væsentlig gene for befolkningen i området, da det ikke vil medføre væsentlige påvirkninger fra støv, støj, lys eller lugt i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Spildevand og affald

Renoveringsarbejdet medfører affald i form af udtjente komponenter. Affaldet består af de nedtagne master, tråd og glas-isolatorer samt mindre mængder armeret beton fra de af fundamenterne, der renoveres. Der vil være en begrænset mængde andet byggeaffald og overskudsjord. Udtjente komponenter vil blive bortskaffet i henhold til gældende regler på udskiftningstidspunktet.

Affald og jord skal bortskaffes i henhold til gældende regler, herunder vedtagne regulativer på området i den enkelte kommune.

Aarhus Kommune oplyser i deres høringssvaret at eventuel bortskaffelse af overskudsjord skal ske i henhold til Aarhus Kommunes Jordflytningsregulativ, og bortskaffelse af byggeaffald skal ske i henhold til Aarhus Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.

³ BEK nr. 844 af 23/06/2017 om miljøregulering af visse aktiviteter (miljøaktivitetsbekendtgørelsen).

Anlægget transmitterer udelukkende strøm, og der vil ikke genereres affald, der skal håndteres i driftsfasen ud over, når anlægget eller dele heraf skal udskiftes. Der genereres ikke spildevand, hverken i anlægs- eller driftsfasen. Vand fra de kørepladebelagte arealer løber af og nedsiver på omkringliggende arealer. Miljøstyrelsen vurderer på den baggrund, at håndtering af affald ikke medfører væsentlige påvirkninger af miljøet.

Beskyttet natur

Natura 2000-område nr. 230 (Kaløskovene og Kaløvig) ligger i en afstand af ca. 3 km syd for strækningen TRI-MES2. Natura 2000-området omfatter habitatområde H230. På baggrund af projektets karakter uden væsentlige emissioner eller øvrige udledninger til og gener for omgivelserne, samt den faktiske afstand til Natura 2000-området, vurderes det, at projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil påvirke Natura 2000-området og dettes udpegningsgrundlag væsentligt. Derved vurderer Miljøstyrelsen, at der ikke skal foretages en konsekvensvurdering af projektets virkninger på nævnte Natura 2000-områder i henhold til habitatbekendtgørelsen⁴.

Syddjurs Kommune oplyser i deres høringssvar, at kommunen tidligere har meddelt Energinet, at arbejdet efter kommunens vurdering ikke forudsætter tilladelse iht. vandløbslovens §§17, da påvirkningen af de relevante miljøinteresser er marginal, medsendt kommunens høringssvar, bilag 8 skriver kommunen om dispensation iht. vandløbsloven: *"Luftledningsforbindelsen passerer vandløb, som er beskyttet af vandløbsloven. Vandløb under luftledningsforbindelsen påvirkes ikke i en væsentlig grad, jf. metodebeskrivelsen og vurderes ikke at være i strid med lovgivningen."* Miljøstyrelsen har ikke øvrige oplysninger, der kan tilsidesætte denne vurdering.

Aarhus Kommune oplyser i deres høringssvar, at de to luftledninger krydser Rosenholm Å, og luftledningen MES-TRI2 krydser desuden Todbjerg Bæk og Spørring Å.

Idet projektet ikke medfører udledninger til, eller øvrige fysiske ændringer af omkringliggende vandløb vurderer Miljøstyrelsen, at det ansøgte projekt ikke vil hindre opfyldelse af miljømålene for de sårbare vandområder eller vådområder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer allerede er overskredet.

Luftledningsanlæggene TRI-MES1 og TRI-MES2 krydser flere naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. De registrerede § 3 områder, hvor der er placeret master, vil blive berørt af projektet. Disse seks områder er vist på bilag 3. Områder, hvor der ikke er placeret master, vil ikke blive berørt af projektet, da tråden vil blive udskiftet i højden/luften uden at tråden kommer i kontakt med jorden. I ansøgningsmaterialet er der beskrevet en række generelle forholdsregler og afværgetiltag, såsom at det så vidt muligt undgås at køre indover sårbare beskyttede naturområder, at der anvendes køreplader i de tilfælde, hvor det ikke kan undgås. Derudover beskrives det, at i de tilfælde, hvor påvirkninger af naturområder ikke kan undgås, vil der blive søgt dispensation hos kommunen.

⁴ BEK nr. 1595 af 06/12/2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kommunerne er myndighed på naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Aarhus kommune oplyser i deres høringssvar, at en del af 150 kV luftledningen MES-TRI2 passerer et engområde, der er omfattet af naturbeskyttelsesloven § 3. Da der ikke placeres master på engarealer, og det er oplyst, at trådene udskiftes uden at berøre jorden, forudsættes §3-området ikke berørt.

I høringssvaret fra Syddjurs Kommune oplyser kommunen, at den tidligere har meddelt Energinet, at arbejdet efter kommunens vurdering ikke forudsætter dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, da påvirkningen af de relevante miljøinteresser er marginal.

Medsendt kommunens høringssvar (bilag 8) skriver kommunen: I forhold til naturbeskyttelseslovens § 3, vil områderne kun i mindre grad blive påvirket af arbejdet på masterne. Der tale om et midlertidigt indgreb, og i de fleste tilfælde vil arealerne hurtigt kunne vende tilbage til tilstanden før indgrebet. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte arbejde ikke ændrer tilstanden i områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der kræves derfor ikke dispensation. Det gælder dog for alle arealer, at arbejdet tilrettelægges, så de beskyttede naturtyper påvirkes i mindst muligt omfang. For enkelte master anvises de mest hensigtsmæssige arbejdsområder medsendt kommunens høringssvar, bilag 8.

I høringssvaret fra Syddjurs Kommune oplyser kommunen endvidere, at den tidligere har meddelt Energinet, at arbejdet efter kommunens vurdering ikke forudsætter dispensation fra naturbeskyttelseslovens §§ 3, 17, 18, museumslovens § 29a, tilladelse iht. vandløbslovens §§17 og 47 eller jordforureningslovens § 8, da påvirkningen af de relevante miljøinteresser er marginal. Medsendt dette høringssvar (bilag 8) oplyser Syddjurs Kommune, at kommunen kun har vurderet effekten af arbejdet på arealer lige omkring masterne. Der er ikke lavet vurdering af effekten af oplagspladser og spil- og tromlepladser mellem masterne. Kommunen antager at disse placeres på arealer, der ikke er omfattet af ovennævnte lovgivning. Miljøstyrelsen er enig i kommunernes betragtninger og på baggrund af det oplyste vurderes, projektet ikke at vil medføre negative tilstandsændringer i naturområderne.

Det eksisterende anlæg er omfattet af en servitut, hvoraf det fremgår, at der ikke må plantes træer under luftledningsanlægget. I forbindelse med adgang til enkelte master kan det være nødvendigt at beskære eller fælde enkelte træer. I ansøgningsmaterialet oplyser bygherre at såfremt dette er nødvendigt i fredskov, kontaktes Miljøstyrelsen med henblik på afklaring og evt. ansøgning.

Projektet vil ikke være i strid med eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker, idet der ikke er faktiske planer herom inden for projektområdet.

Beskyttede arter

Aarhus Kommune har i forbindelse med høring oplyst, at der ikke er kendskab til rød- eller gullistede arter, som kan blive berørt af projektet. Odder, som er beskyttet iht. habitatdirektivets bilag IV, kan potentielt findes i vandsystemerne i Aarhus Kommune, men Aarhus Kommune har ikke konkrete registreringer af arten i de aktuelle vandløbsstrækninger. Da projektet ikke omfatter arbejder i vandløbene, forventes det ikke, at projektet i givet fald ville påvirke evt. odder i vandløbene. Miljøstyrelsen har ikke oplysninger, der fører til anden vurdering heraf.

Syddjurs Kommune oplyser, at kommunen vurderer, at arbejdet ikke påvirker yngle-/rasteområder for bilag IV-arter.

Forekomsten af beskyttede arter i nærhed til projektområdet fremgår af ansøgningsmaterialet:

Syd for mast 78-79 på strækningen TRI-MES1

Stor vandsalamander i sø ca. 70 m fra nærmeste leder.

Nord for mast 6 på strækningen TRI-MES2

Butsnudet frø, spidssnudet frø, skrubtudse, lille vandsalamander i sø ca. 25 m fra nærmeste leder.

Butsnudet frø, spidssnudet frø i sø ca. 40 m fra nærmeste leder.

Miljøstyrelsen har hverken kendskab til eller forventning om tilstedeværelse af bilag IV arter og/eller rødlistearter som vil kunne blive påvirket væsentligt. Da projektet ikke indebærer fældning af gamle træer, nedrivning af ældre bygninger, ændring af placering af skovkanter, reduktion af åbne vandflader m.v. vurderes projektet ikke at berøre yngle- eller rasteområder for flagermus. Projektet indebærer ikke ændring af vandhuller, ændret arealdrift, ændring af jord og stendiger, fjernelse af stensætninger o. lignende, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for markfirben, padder eller øvrige bilag IV-arter. Ligeledes medfører projektet ikke øvrige væsentlige påvirkninger uden for projektområdet. Projektet vurderes ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter at forurene, beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for dyrearter, eller ødelægge de plantearter, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV.

Bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger

Luftledningstraceet fra TRI-MES1 mast 43-57 samt TRI-MES2 mast 45-65 ligger inden for kystnærhedszonen. Strækningerne er hhv. 4,8 km og 6,1 km og løber stort set parallelt. Kystnærhedszonens hovedsigte er, at de åbne kyster fortsat kan udgøre en væsentlig natur- og landskabelig værdi.

Det ansøgte projektet vurderes ikke at være til hinder herfor, idet projektet ikke medfører ændringer til det visuelle udtryk, da masteplaceringer fastholdes og masterne udskiftes med nye af tilsvarende dimension og type. Området er karakteriseret som åbent land med spredt bebyggelse og bevoksning flere steder. Projektet med udskiftning af eksisterende anlæg vurderes dermed ikke at ændre hverken de naturmæssige- eller landskabelige værdier i området eller i den kystnære zone generelt.

Projektområdet er sammenfaldende med bygge- og beskyttelseslinjer.

Aarhus Kommune har meddelt Energinet, at de to højspændingsledninger med den nuværende linjeføring og masteplacering ikke er i konflikt med § 3 beskyttet natur, sten- og jorddiger eller andre arealudpegninger, som varetager naturinteresser. Det Aarhus Kommunes vurdering, at projektet ikke kræver dispensationer i henhold til naturbeskyttelseslovens bestemmelser eller museumslovens § 29a. Denne vurdering er under forudsætning af, at Energinet under arbejdets udførelse

tilsvarende kan gennemføre projektet uden at berøre § 3 beskyttede arealer, beskyttede fortidsminder samt sten- og jorddiger.

Syddjurs Kommune oplyser, at arbejdet efter kommunens vurdering ikke forudsætter dispensation fra naturbeskyttelseslovens §§3, 17, 18, museumslovens § 29a, tilladelse iht. vandløbslovens §§17 og 47 eller jordforureningslovens § 8, da påvirkningen af de relevante miljøinteresser er marginale. Kommunens vurdering er vedlagt i bilag 8.

Syddjurs Kommune har kun vurderet effekten af arbejdet på arealer lige omkring masterne i Syddjurs Kommune. Der er ikke lavet vurdering af effekten af oplagspladser og spil- og tromlepladser mellem masterne. Kommunen antager at disse placeres på arealer, der ikke er omfattet af ovennævnte lovgivning.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at være i strid med Naturbeskyttelseslovens bestemmelser for gældende bygge- og beskyttelseslinjer. Miljøstyrelsen har ikke øvrige oplysninger, der kan tilsidesætte kommunernes vurdering.

Moesgaard Museum har fremsendt bemærkninger til projektet i forhold til evt. arkæologiske og kulturhistoriske problemstillinger. Moesgaard Museum vurderer på baggrund af jordarbejdets omfang og karakter, at det ikke er nødvendigt at foretage arkæologiske undersøgelser forud for anlægsarbejder på arealet. Skulle der mod forventning dukke et enestående arkæologisk materiale op i forbindelse med evt. kommende gravearbejde, f.eks. en grav, der kan ligge helt isoleret fra det øvrige fundmateriale, skal Moesgaard Museum underrettes.

Miljøstyrelsen har ikke kendskab til igangværende fredningssager inden for projektområdet. Nærmeste større sammenhængende fredede område er Ugebølle Hoved, der er en arealfredning, hvor der er restriktive bestemmelser vedr. bebyggelse. Områdets nordlige kant er beliggende ca. 700 m fra TRI-MES2 strækningen. Det nærmeste fredede område er et areal rundt om Thorsager Kirke (kirkefredning) beliggende ca. 625 m fra TRI_MES2 strækningen. Miljøstyrelsen vurderer, at projektet ikke tilsidesætter formålet med fredningerne eller i øvrigt påvirke de fredede områder, idet projektet ikke medfører ændringer til det visuelle udtryk, da masteplaceringer fastholdes og masterne udskiftes med nye af tilsvarende type.

Arealer, landskab og oversvømmelsesrisici

Projektet er beliggende i Syddjurs Kommune og Aarhus Kommune, og vil på grund af afstanden ikke kunne påvirke vadehavsområdet. Projektet etableres ikke i et tæt befolkede område, dog i nærheden af bebyggelse beliggende i byzonen.

Arealanvendelsen og det servitutbelagte areal under luftledningsanlæggene TRI-MES1 og TRI-MES2 er uændret efter projektets gennemførelse. Det fremtidige samlede bebyggede og befæstede areal er ligeledes uændret. Det permanente arealbehov for luftledningen vil således ikke ændres i forhold til det eksisterende, hverken horisontalt eller vertikalt, idet masterne udskiftes med nye af samme type og dimension som de eksisterende. Masternes højde varierer mellem 15m og 35m både i nuværende og fremtidig drift afhængig af placering i traceet. Der er indgået aftale med lodsejere om placering af midlertidige oplagspladser. I perioden for anlægsarbejdet vil der således være begrænsninger for anvendelse af dette areal efter aftale med lodsejeren. Projektet medfører ikke begrænsninger til anvendelse af naboarealer uden for projektområdet i driftsfasen.

Projektområdet berører følgende områder omfattet af nedenstående lokalplaner i Syddjurs Kommune:

- LP0067 – Boligområde ved Stationsvej, Thorsager
- LP027 – KaløVigenes Golfbane, Ugelbølle

Projektområdet berører følgende områder omfattet af nedenstående lokalplaner i Aarhus Kommune:

- 398 – Hårup Landsby

Energinet har oplyst, at projektet med udskiftning af eksisterende anlæg ikke vil være i konflikt med rammebestemmelserne for områderne i ovenstående lokalplaner. På baggrund af ovenstående beskrivelse af renoveringsprojektet samt de forhold, at der ikke sker ændringer af arealanvendelsen, ikke opføres nye anlæg/bygning, og ikke ændres i ledningstraceets visuelle udtryk vurderer Miljøstyrelsen, i lighed med ansøger, at projektet ikke strider mod vedtagne lokalplaner. Miljøstyrelsen vurderer videre, at projektet ikke påvirker de landskabelige, geologiske og kulturhistoriske interesser i området. Endvidere udskiftes masterne med nye af tilsvarende type og dimensioner, masteplaceringer fastholdes, og den såkaldte lus mellem de to luftledningsstrækninger etableres kun midlertidigt i anlægsperioden.

Aarhus Kommune har i deres høringssvar oplyst, at de midlertidige arbejdsarealer er omfattet af krav om forudgående landzonetilladelse, da de vil være i drift i mere end 6 uger.

Syddjurs- og Aarhus Kommune har fremsendt høringssvar vedr. landskabelige, geologiske samt kulturhistoriske interesser. Kommunernes bemærkninger til de udpegede kulturmiljøer og bevaringsværdige landskaber fremgår af bilag 6 og bilag 7.

Aarhus Kommune finder, *"at der skal lægges afgørende vægt på luftledningsanlæggenes betydelige påvirkninger af de landskabelige, geologiske og kulturhistoriske interesser i området. Herunder de samlede påvirkninger i kumulation med eksisterende tekniske anlæg som vindmøller og højspændingsluftledninger i området"*.

Endvidere har kommunen anført, at *"En del af 150 kV luftledningen MES-TRI2 passerer gennem lavbundsarealer langs og omkring Spørring Å, hvor der i henhold til Kommuneplan 2017 kan etableres vådområder."*

Ifølge kommuneplanens retningslinje 139 bør anlægsprojekter, som kan hindre etablering eller genskabelse af vådområder, undgås inden for de udpegede lavbundsarealer. Det fremgår ikke at projektansøgningen, om opstilling af master inden for området foretages på en måde, som muliggør evt. fremtidig etablering af vådområdet eller hindrer dette".

Syddjurs Kommune har bl.a. anført, at *"De nuværende ledningsanlæg er allerede i konflikt med udpegede kulturmiljøer og bevaringsværdige landskaber. Desuden er der afledte effekter i forhold til by- og erhvervsplanlægning i Hornslet og til dels i Thorsager. En istandsættelse eller genopførelse af ledningsanlægget ændrer ikke*

ved disse forhold, men fastlåser de nuværende konflikter og hindrer en hensigtsmæssig planlægning ved mindst 2 byer”.

De fremsendte høringssvar har ikke medført ændringer i Miljøstyrelsens anskuelse af indplacering af projektet på bilag 2 pkt. 13a til miljøvurderingsloven. Idet projektet ikke er et nyanlæg men en renovering af eksisterende anlæg, vurderes projektet ikke at være i konflikt med lokal- og kommuneplaner for området. Landskabelige, geologiske og kulturhistoriske interesser vurderes ikke at blive væsentlig påvirket ved den ansøgte renovering som nævnt ovenfor. Der henvises i øvrigt til afsnittet om kumulative påvirkninger nedenfor.

Ansøger har oplyst følgende om oversvømmelsesrisici inden for projektområdet: Ifølge Syddjurs Kommunes klimatilpasningsplan fra 2014 er udfordringerne ift. oversvømmelse primært ved byerne, byggeri og anlæg ved kysten, byggeri og anlæg i Kolindsund og enkelte steder i det åbne land. Ledningstraceerne forløber i det åbne land, og passerer enkelte af de udpegede områder. Udfordringerne i det åbne land ses de steder, hvor der er store bygningsværker, gårde eller herregårde, ved enkelte landsbyer eller en større flade af kulturmiljøer.

Indsatserne for landområderne er:

1. at kommunikere med borgere om servicemål og understøtte initiativer hos borgere og virksomheder
2. at undersøge, om eksisterende lavbundsarealer kan anvendes til at løse problemstillingerne med oversvømmelserne i byerne og på gode landbrugsjorder gennem dialog med landbruget og eventuelt mageskifte (jordbytte) med kommunalt ejet jord

Ifølge Aarhus Kommunes klimatilpasningsplan er der ligeledes udpeget enkelte steder i det åbne land som lavninger, der vil blive oversvømmet ved skybrud eller vandløb og søer, som ved 100 års hændelser vil gå over bredderne og oversvømme nærliggende områder.

Traceerne passerer enkelte af disse områder. Der er ikke fastlagt indsats i de berørte områder.

Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af ovenstående, at projektet ikke vil hindre de planlagte indsatser for områder med oversvømmelsesrisici.

Overfladevand og grundvand

Afledning af regnvand vil ske ved nedsivning. Dele af luftledningsstrækningerne er placeret i områder, der er registreret med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Aarhus Kommune oplyser: *”at dele af de områder, som luftledninger passerer, er udpeget som følsomme og/eller ligger inden for 300 m zoner omkring indvindingsboringer”*. Der forventes ikke foretaget grundvandssenkning i forbindelse med realisering af projektet, ligesom der ikke finder grundvandstruende aktiviteter sted i hverken anlægs- eller driftsfasen.

Luftledningerne krydser enkelte V1 og V2 kortlagte områder. På strækningen TRI-MES1 er mast 136 placeret indenfor V2-kortlagt areal. Syddjurs Kommune har vedr. dispensation ift. jordforureningsloven oplyst: *"En enkelt mast er placeret i et areal, der er V2-kortlagt, og station Mesballe er kortlagt på V1. Syddjurs Kommune... har meddelt i mail af 21. oktober 2019, at der ikke kræves § 8-tilladelser til de beskrevne anlægsarbejder på de ovennævnte lokaliteter"*.

Aarhus Kommune har oplyst, at *"før der fjernes jord fra matr.nr. 5a Balle By, Todbjerg skal jordflytning, jf. jordforureningsloven, § 50, anmeldes til Aarhus Kommune, Teknik og Miljø via Flytjord.dk, da der tidligere har været en olieforurening på ejendommen"*. Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af kommunernes tilbagemelding, at arbejdet indenfor V1 eller V2 klassificeret arealer ikke vil medføre mobilisering af forurening, der kan påvirke grundvandsforekomster og drikkevandsinteresser negativt. På baggrund af projektets karakter vurderer Miljøstyrelsen, at det ikke vil udgøre en risiko for grundvandsressourcen eller drikkevandsinteresserne i området.

Miljøstyrelsen vurderer, at projektet ikke indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af vandforekomster, der medfører, at aktuel tilstand forringes, eller at fastlagte miljømål ikke kan opnås, jf. bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, § 8.

Kumulative påvirkninger

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke er risiko for kumulative effekter der kan give væsentlige miljømæssige gener. Miljøstyrelsen har i vurderingen lagt vægt på, at der ikke er kendskab til andre lignende anlæg eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte må forventes at kunne medføre en øget samlet påvirkning af miljøet. Der er i vurderingen lagt vægt på at projektet omfatter vedligeholdelse af et bestående anlæg, hvor linjeføringen fastholdes i det nuværende trace, og samtlige master bliver stående i deres nuværende placering. Arealanvendelsen og det servitutbelagte areal under luftledningsanlæggene TRI-MES1 og TRI-MES2 er uændret efter projektets gennemførelse. Det fremtidige samlede bebyggede og befæstede areal er uændret og der vil ikke blive befæstet nye arealer ifm. projektet. Det permanente arealbehov for luftledningen vil ikke ændres i forhold til det eksisterende, hverken horisontalt eller vertikalt, idet masterne udskiftet med nye af samme type som de eksisterende.

Miljøpåvirkning på tværs af landegrænser (Espoo)

Projektet er ikke af grænseoverskridende karakter, og der skal derfor ikke ske sagsbehandling efter Espoo reglerne.

Samlet vurdering

Projektet vurderes ikke at påvirke Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag eller bilag IV arter. Projektet vil heller ikke påvirke rødlistede- eller andre fredede arter negativt.

Der vurderes ikke at ske tilstandsændringer i omkringliggende naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som følge af realisering af projektet. Projektet vurderes ikke, at være i strid med gældende bygge- og beskyttelseslinjer eller at tilsidesætte formålet med fredninger eller i øvrigt påvirke fredede områder.

Der forventes ikke væsentlige gener for befolkningen i området i hverken anlægs- eller driftsfasen, ligesom projektet ikke generer emission eller udledning af stoffer til luften eller våde recipienter.

Det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at det anmeldte projekt ikke er omfattet af krav om miljøvurdering, da det ud fra det oplyste ikke vil kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet.

Høring

Miljøstyrelsen har foretaget en høring af Aarhus Kommune og Moesgaard Museum i perioden 31. januar - 17. februar 2020. Syddjurs Kommune er hørt i perioden 20. februar – 27. februar 2020.

Endvidere er der i perioden 7. maj 2020 til 22. maj 2020 foretaget partshøring.

Ingen af høringssvarene giver anledning til ændringer af indholdet i afgørelsen.

Høringskommentarer:

Miljøstyrelsen har den 17. februar 2020 modtaget Aarhus Kommunes høringssvar forud for screening af projektet. Kommunens bemærkninger fremgår af bilag 6. Syddjurs Kommunes høringssvar forud for screening af projektet er modtaget den 27. februar 2020 og fremgår af bilag 7. Kommunens tidligere besvarelse til byherre vedr. ansøgning om dispensation til vedligehold af 150 kV luftledninger fremgår af bilag 8.

Moesgaard Museum har foretaget arkivalsk kontrol af området. Moesgaard Museums bemærkninger til det tilsendte materiale fremgår af bilag 9.

Aarhus Kommune, Syddjurs Kommune og Moesgaard Museums høringssvar er indarbejdet i afgørelsen, hvor det er fundet relevant.

Aarhus Kommunes høringssvar har givet Energinet anledning til at præcisere projektets formål og omfang, hvilket fremgår af bilag 10.

Energinet præciserer i bilag 11, at det ansøgte projekt alene omfatter vedligeholdelse af bestående højspændingsanlæg, og at kabellægning ikke indgår som en del af projektet i anledning af Syddjurs Kommunes høringssvar.

Der er modtaget følgende høringssvar fra to parter.

"De nuværende ledningsanlæg er allerede i konflikt med min brug af arealet, da de gør det umuligt at drive normal drift med almindelige skovtræer i lednings traceet. Det er derfor et ønske at højspændingsledningen lægges i jorden, og muligheden herfor bliver undersøgt".

"Det er således undertegnede's ønske, at ledningsanlæggene jordlægges lokalt, på det korte stykke som anvist på ovenstående illustration. Dette skaber en vigtig åbning for byens fortsatte udvikling mod syd".

Begge høringssvar omhandler ønske om at lægge el-anlægget i jorden. Energinets bemærkninger til de to indkommende høringssvar er at kabellægning af luftledningsanlægget eller dele deraf ikke er omfattet af nærværende projekt.

Luftledningsanlægget er beskyttet ved tinglyst servitut, hvor lodsejerne har skrevet under på at tåle anlæggets tilstedeværelse. Grundejerne har modtaget erstatning for

denne begrænsning af arealanvendelsen i servitutarealet. Nærværende projekt ændrer ikke på det servitutbelagte areal eller brugen heraf. Servitutten for anlægget giver desuden Energinet ret til at føre tilsyn med og vedligeholde anlægget. Nærværende projekt omfatter vedligehold af anlægget.

Ingen af høringssvarene giver anledning til ændringer af indholdet i afgørelsen. Der er i vurderingen lagt vægt på at projektet omfatter vedligeholdelse af et bestående anlæg, hvor linjeføringen fastholdes i det nuværende trace, og samtlige master bliver stående i deres nuværende placering. Arealanvendelsen og det servitutbelagte areal under luftledningsanlæggene TRI-MES1 og TRI-MES2 er uændret efter projektets gennemførelse. Idet projektet ikke er et nyanlæg men en renovering af eksisterende anlæg, vurderes projektet ikke at være i konflikt med lokal- og kommuneplaner for området.

Offentliggørelse

Miljøstyrelsens afgørelse offentliggøres udelukkende digitalt. Materialet kan tilgås på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk. Offentliggørelsen finder sted den 26. maj 2020.

Offentligheden har adgang til sagens øvrige oplysninger med de begrænsninger, der følger af lovgivningen.

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet for så vidt angår retlige spørgsmål af enhver med retlig interesse i sagens udfald samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer, jf. miljøvurderingslovens § 50.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk/. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr, på 900 kr. for private og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Du kan læse mere om gebyrordningen og klage på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/vejledning/>).

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der ikke modtages gennem Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljøstyrelsen, som videresender anmodningen til Miljø- og

Fødevareklagenævnet, der træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest fire uger efter offentliggørelsen af afgørelsen dvs. den 23. juni 2020.

Betingelser mens en klage behandles

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer noget andet. Det betyder, at du kan handle efter Miljøstyrelsens afgørelse. Udnytter du afgørelsen, indebærer dette ingen begrænsning i klagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis nævnet tillægger en klage opsættende virkning, skal du afvente nævnets afgørelse før det anmeldte projekt kan gennemføres, og nævnet kan i den forbindelse påbyde påbegyndte bygge- og anlægsarbejder standset.”

Miljøstyrelsens afgørelse kan indbringes for domstolene inden 6 måneder fra afgørelsens offentlige bekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Jakob Holm Knudsen

Jakob Holm Knudsen

+45 20 29 31 66

jahkn@mst.dk

Kopi til:

Aarhus Kommune, sendt pr. e-mail post@mtm.aarhus.dk

Syddjurs Kommune, sendt pr. e-mail syddjurs@syddjurs.dk

Moesgaard Museum, sendt pr. e-mail info@moesgaardmuseum.dk

Bilag:

Bilag A: Ansøgning

Bilag 1: Fakta-ark med beskrivelse af renoveringsarbejderne.

Bilag 2: Oversigtskort 1:100.000 for hele projektet

Bilag 3: Kort med visning af master placeret inden for § 3-beskyttede naturområder

Bilag 5: Beskrivelse af etablering af lus

Bilag 6: Aarhus Kommune høringssvar

Bilag 7: Syddjurs Kommune høringssvar

Bilag 8: Vedr. ansøgning om dispensation til vedligehold af 150 kV luftledninger

Bilag 9: Arkivalsk kontrol

Bilag 10: Bemærkninger til Aarhus kommunes høringssvar om vedligeholdelse af højspændingsanlæg Mesballe-Trige

Bilag 11: Bemærkninger til Syddjurs Kommunes høringssvar om vedligeholdelse af højspændingsanlæg Mesballe-Trige